

Do it

✖ Παρά τη λυσσαλέα αντίδραση της Καθολικής Εκκλησίας, ο Θαπατέρο τα κατάφερε. Πέρασε το νόμο για τη νομιμοποίηση των αμβλώσεων έως και τη 14η εβδομάδα κύησης. Η Εκκλησία της Ισπανίας θεωρήθηκε, και όχι άδικα, ως η πιστότερη «θυγατέρα» του Χριστού. Εκεί πρωτοεμφανίστηκε η Ιερά Εξέταση. Εκεί συγκροτήθηκε το Τάγμα των Ιησουιτών. Στην Ισπανία επιχειρήθηκε με εντυπωσιακή αποτελεσματικότητα μία από τις σκοτεινότερες ενέργειες θρησκευτικού περιεχομένου εθνοκάθαρσης, με την εκρίζωση των Εβραίων και τον εξαναγκασμό τους σε εξορία. Το Βατικανό υπήρξε διαχρονικά απόλυτα ικανοποιημένο από τις επιδόσεις των επισκόπων και τοποτηρητών του στη χώρα των Ιβήρων. Η πολιτική εμπιστοσύνη του σοσιαλιστή Θαπατέρο στον εκσυγχρονισμό της κοινωνίας της Ισπανίας, τον οδήγησε σε μία κατά μέτωπο επίθεση κατά των ιερών και οσίων της Καθολικής Εκκλησίας. Καμιά φορά οι σημαντικές μεταρρυθμίσεις είναι απλώς αποτέλεσμα ενός καλομελετημένου timing.

Πέρασε στα ψιλά των εφημερίδων, και πάντως όχι από τα στομφώδη τηλεοπτικά δελτία ειδήσεων. Ο αρχιεπίσκοπος Ιερώνυμος καθαίρεσε 56 ιερωμένους, διότι δεν του απέστειλαν εκθέσεις με τα οικονομικά δεδομένα των υπηρεσιών τους. Προσοχή. Δεν τους έψεξε. Δεν τους έδωσε μια νέα ευκαιρία. Οι εκθέσεις όφειλαν να έχουν αποσταλεί από τον Ιούνιο. Ο αρχιεπίσκοπος απλώς τους καθαίρεσε, χωρίς δεύτερη συζήτηση. Δεν συμβαίνει συχνά, και πάντως δεν συμβαίνει καθόλου συχνά, στην ελληνική Εκκλησία.

Γιατί όχι εδώ και τώρα

Ο διαχωρισμός κράτους – Εκκλησίας στην Ευρώπη αποτέλεσε το κλειδί για την εγκαθίδρυση της αστικής δημοκρατίας. Συνέβη διά πυρός και σιδήρου τόσο στην Αγγλία του Κρόμγουελ όσο και στη Γαλλία του Ροβεσπιέρου. Στην Ισπανία του '36 επιχειρήθηκε το «ξεκαθάρισμα». Ήταν βίαιο, όσο βίαιη υπήρξε η Καθολική Εκκλησία αυτής της χώρας. Τελικά επικράτησαν οι φασίστες του Φράνκο. Η Εκκλησία εξήλθε νικήτρια. Μετά το θάνατο του «Χενεραλίσιμο» η ισπανική Κεντροαριστερά επέφερε σειρά χτυπημάτων κατά του «προαιώνιου εχθρού». Σε όλα αυτά τα χτυπήματα καταλυτικό ρόλο έπαιξε το timing.

Στην Ελλάδα του 2009, ένα από τα ζητούμενα που η ίδια η κοινωνία θέτει είναι το ξεκαθάρισμα ρόλων μεταξύ κράτους και Εκκλησίας. Για λόγους πολιτικού αριβισμού και ψευδεπίγραφου πατριωτισμού το πολιτικό προσκήνιο δεν αγγίζει το

ζήτημα, παρά μόνο το θωπεύει. Τα δύο τρίτα των βουλευτών της ΝΔ και ένα 40% των βουλευτών του ΠΑΣΟΚ εκλέγονταν έως το 2007 με άμεση ή έμμεση βοήθεια από εκκλησιαστικούς παράγοντες. Τίποτε δεν έχει αλλάξει την τελευταία διετία, για να ανατραπούν αυτά τα δεδομένα. Υπουργοί που εκλέγονται ακόμη και στις εκλογικές περιφέρειες Α΄ και Β΄ Αθηνών και των δύο κομμάτων εξουσίας διατηρούν σχέσεις εξάρτησης και διαπλοκής με την Εκκλησία αλλά και το διεφθαρμένο κορμό της. Δηλαδή με ιδρύματα, οργανώσεις, εκκλησιαστικά παραμάγαζα, όπως ΜΚΟ κ.λπ. Για τους βουλευτές της περιφέρειας οι εξαρτήσεις είναι ακόμη πιο άμεσες. Σχεδόν «αποκλειστικές», σε ορισμένες περιπτώσεις.

Το «λάβαρο» που κήκε

Η πρόσφατη ακόμη σύγκρουση μεταξύ εκτελεστικής εξουσίας και Εκκλησίας, επί περιόδου Κώστα Σημίτη, κατέδειξε και τα όρια εξάρτησης του κράτους και της πολιτικής από τις διαθέσεις του κλήρου. Ο Κώστας Σημίτης πέρασε το νόμο με τις ταυτότητες, αλλά απώλεσε την εξουσία. Ένας από τους κρίσιμους παράγοντες που καθόρισαν την ήττα του ήταν και η εχθρική στάση της Εκκλησίας. Η περίοδος Χριστόδουλου στιγμάτισε τις σχέσεις κράτους - Εκκλησίας σε τρία επίπεδα. Λόγω της συνεχούς παρέμβασης του τότε ιεράρχη στα πολιτικά πράγματα της χώρας. Λόγω της απόλυτα διεφθαρμένης διαχείρισης εκ μέρους της Αρχιεπισκοπής Αθηνών της υπόθεσης του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων, με σημαντικές εμπλοκές του κοινού ποινικού δικαίου (Βαβύλης). Λόγω της επικίνδυνης φιλοδοξίας του τότε αρχιεπισκόπου, που κατέληξε στη ρήξη των σχέσεών του με το Οικουμενικό Πατριαρχείο απορρυθμίζοντας σημαντικούς τομείς της εξωτερικής πολιτικής. Κατά την ίδια περίοδο η Εκκλησία της Ελλάδος και ακόμη ειδικότερα το Ιερατείο της αποτέλεσε το βασικό ιδεολογικό χώρο συνεύρεσης - συλλογής όλων των ακραίων στοιχείων του νεοελληνικού εθνικισμού και του κατά κυριολεξία και με διαχρονική παρουσία φαύλου πατριωτισμού όλων των πολιτικών αποχρώσεων. Παράλληλα, στομφώδης και επί της ουσίας ακροδεξιός λόγος της τότε ηγεσίας της Εκκλησίας αποτέλεσε το άλλοθι για κάθε φασιστική παρεκτροπή...από την υπόθεση Ρεπούση και την καύση του βιβλίου του Μίμη Ανδρουλάκη έως τη φαρσοκωμωδία που ακούει στο όνομα «σκοπιανό ζήτημα» ή, ακόμη χειρότερα, με τη «συστράτευση» στην υπόθεση του σχεδίου Ανάν.

Ο Γιώργος Παπανδρέου επέλεξε τον πλέον ανώδυνο πολιτικά τρόπο για να «θωπεύσει» τα ώτα των αριστερών ψηφοφόρων, θέτοντας ζήτημα φορολόγησης των εισοδημάτων της Εκκλησίας. Έθεσε δηλαδή ως μεταρρυθμιστική προοπτική το απολύτως αυτονόητο για κάθε χώρα της σύγχρονης Ευρώπης. Πρόκειται περί τεχνάσματος, και μάλιστα με λαϊκιστική δυναμική, αφού σε εποχή μείζονος

οικονομικής κρίσης ο κάθε πολίτης, ακόμη και ο συντηρητικότερος, αντιλαμβάνεται πως οι πάντες πρέπει να φορολογούνται. Ο κ. Γιώργος Παπανδρέου, ακόμη και μετά από την αφάνταστα επώδυνη εμπειρία της περιόδου Χριστόδουλου, δεν αναλαμβάνει την πολιτική δέσμευση για τον θεσμικά, οικονομικά και διοικητικά κατοχυρωμένο διαχωρισμό κράτους και Εκκλησίας. Είναι απορίας άξιον ότι και τα βασικά στελέχη που συγκροτούν την ηγετική ομάδα του ΠΑΣΟΚ αρνούνται να θέσουν επί τάπητος το ζήτημα αυτό και περιορίζονται μόνον σε κατ' ιδίαν εξομολογήσεις στα μπαράκια. Οι λόγοι είναι σαφείς. Άρρωστα ψηφοθηρικοί.

Το “Timing”

Μετά το σκάνδαλο των Βατοπεδινών και το διαγραφόμενο στον ορίζοντα έτι μεγαλύτερο σκάνδαλο της Σκύρου με βασικό εμπλεκόμενο τη Μονή Μεγίστης Λαύρας, μετά την απείρου κάλλους υπόθεση του μητροπολίτη Αττικής, μετά από τη διαπίστωση της κολάσιμης ποινικά και ηθικά σχέσης της Εκκλησίας με πάσης φύσεως ορατά και αόρατα και πάντα ιδιοτελή συμφέροντα, μετά από όλα αυτά, θα πίστευε κανείς πως ο αρχηγός του κεντροαριστερού ΠΑΣΟΚ θα κατάφερνε να «ψελλίσει» έστω κάτι το ελάχιστο. Είχε και έχει ακόμη μία μοναδική ευκαιρία να εκμεταλλευτεί. Την παρουσία του αρχιεπισκόπου Ιερωνύμου, όστις διαθέτει τη διάθεση να συζητήσει τα ζητήματα και να κατοχυρώσει νέες σχέσεις της Εκκλησίας με την κοινωνία, οι οποίες δεν θα εφάπτονται της λειτουργίας του κράτους. Ο αρχιεπίσκοπος ενδεχομένως να αποδειχθεί «σκληρό καρύδι», αλλά μόνο με «σκληρά καρύδια» μπορεί κανείς να διαπραγματευτεί αποτελεσματικά. Άλλωστε τέτοιο timing θα είναι δύσκολο να υπάρξει ξανά στο άμεσο μέλλον. Ο μόνος τρόπος για να επιβιώσει κατά την επόμενη δεκαετία ένα σοσιαλδημοκρατικό σχήμα, είναι να αποκτήσει μετωπικές συμμαχίες με κομμάτια της Αριστεράς. Το παράδειγμα του γαλλικού και του γερμανικού πολιτικού σκηνικού είναι αρκετό για να πείσει τους γραφειοκράτες της Ιπποκράτους. Η Σοσιαλδημοκρατία «μπατίρισε» σε ιδεολογικό επίπεδο. Στη συγκεκριμένη περίπτωση ο Γιώργος Παπανδρέου οφείλει να πείσει την κοινωνία για τις ρήξεις που είναι διατεθειμένος να διαχειριστεί. Ρήξεις που θα οικοδομήσουν πλατύ εσωτερικό μέτωπο. Όλα είναι ζήτημα timing, αρκεί κανείς να διαθέτει την αίσθηση του χρόνου.

Ευαγγελία (athensvoice.gr – Νίκος Γεωργιάδης)